

Vloga biotičnega varstva rastlin pri zmanjševanju kontaminacije v kmetijstvu

Lea MILEVOJ

Biotehniška fakulteta, Oddelek za agronomijo, Katedra za entomologijo in fitopatologijo,
Jamnikarjeva 101, SI-1111 Ljubljana

Zatiranje škodljivih organizmov s fitofarmacevtskimi sredstvi je v Sloveniji najpogostejši način varstva rastlin. Sredstva, ki imajo dovoljenje za uporabo, se med seboj razlikujejo v kemični zgradbi, načinu delovanja, strupenosti, obstojnosti ter vplivih na neciljne organizme in okolje. Precej je že bilo storjenega, da bi se zmanjšala onesnaženost oziroma kontaminacija v kmetijskem prostoru.

Biotično varstvo rastlin spada med varstvene ukrepe, ki so usmerjeni v zmanjševanje neželenih stranskih učinkov sredstev za varstvo rastlin. Uporablja žive koristne organizme in njihove produkte za zmanjšanje populacij škodljivih organizmov. Definicija biotičnega varstva v literaturi ni enotna. Tudi v tem prispevku obravnavamo pod tem pojmom koristne organizme, njihove produkte in še nekatere alternativne biotične načine ter sredstva (rastlinske insekticide, rastlinska olja, biotehnična sredstva in druga).

Predstavljamo sedanje stanje in perspektive biotičnega varstva rastlin v Sloveniji ter raziskave, ki vključujejo predvsem varstvo avtohtonih koristnih organizmov ob uporabi zanje manj škodljivih sredstev, ciljno spuščanje koristnih vrst in druge biotične načine zatiranja škodljivcev. Spremljanje škodljivcev pa poteka s pomočjo feromonov in barvnih lepljivih plošč.

ABSTRACT

The Role of Biotical Control to reduce Contamination in Agriculture

Pesticides are the most tactic for controlling pests in our country. They vary in structure, toxicity, persistence and environmental impact. Sometimes they cause local environmental problems through contamination. Much has been learned about minimising pollution/ contamination by pesticides in the last time.

One of the way in which potential environmental impact of pesticides can be minimised is biotical control. It is the use of living organisms or their products to suppress population of plant pests. The definition of biotical control is not consistent in the literature. In this paper the term includes beneficial organisms and some biotical alternatives (biopesticides, botanical insecticides, semiochemicals, horticultural oils and soaps, ...).

Biotical control tactics, status of current and future researches in Slovenia are presented in this article. Biotical pest control is based on the protection and stimulation of indigenous beneficial species and usage of pesticides no harm to natural enemies, classical biotical control, inoculative release, biopesticides and secondary plant chemicals. Monitoring of pests is done by pheromone traps and sticky coloured boards.